

Dunn, John M

دان، جان، ۱۹۲۹ - م.

انقلاب روسیه / جان ام. دان؛ ترجمه سهیل شمسی - تهران: قفنوس، ۱۳۸۴.

۱۵۷ ص.؛ مصور، عکس. - (مجموعه تاریخ جهان)

ISBN 964-311-555-0

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

The Russian Revolution

عنوان اصلی:

کتابنامه: ص. ۱۴۹-۱۵۴.

نمایه.

۱. روسیه شوروی - تاریخ - انقلاب، ۱۹۱۷ - ۱۹۲۱ م. ۲. لنین، ولادیمیر ایلیچ،

۱۹۲۴ - ۱۸۷۰ م. Lenin, Vladimir Ilich الف. سمس، سهیل، ۱۳۴۹ - ب.

عنوان.

۹۴۷/۰۸۴۱

DK ۲۶۵ / ۵۲

۱۳۸۳

۸۳-۳۴۲۳۳

کتابخانه ملی ایران

انقلاب روسیہ

جان ام. دان

ترجمہ سہیل سُمتی

این کتاب ترجمه‌ای است از:

The Russian Revolution

John M. Dunn

Lucent Books, 1994

انتشارات ققنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای زاندارمیری

شماره ۲۱۵، تلفن ۶۴۰۸۶۴۰

* * *

جان ام. دان

انقلاب روسیه

ترجمه سهیل ستمی

چاپ اول

۳۰۰۰ نسخه

۱۳۸۴

چاپ شمشاد

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۰ - ۵۵۵ - ۳۱۱ - ۹۶۴

ISBN: 964-311-555-0

Printed in Iran

فهرست

۶	رویدادهای مهم در انقلاب روسیه
۹	پیشگفتار: وعده‌ای که تحقق نیافت
۱۳	۱. زندگی در دوران تزارها
۲۷	۲. بذرهای انقلاب
۴۱	۳. تب و تاب علنی: انقلاب اول
۵۷	۴. جنگ بزرگ و راهب دیوانه
۷۵	۵. بازگشت تبعیدی
۹۳	۶. انقلاب دوم
۱۰۷	۷. روسیه در جنگ با خویش
۱۲۳	۸. تحریف اهداف انقلاب
۱۴۱	پسگفتار: میراث انقلاب
۱۴۵	یادداشت‌ها
۱۴۹	برای مطالعه بیش‌تر
۱۵۱	منابع
۱۵۵	نمایه

رویدادهای مهم در انقلاب روسیه

۱۹۰۰ ۱۸۹۰ ۱۸۸۰ ۱۸۷۰ ۱۸۶۰ ۱۸۵۰ ۱۸۴۰ ۱۸۳۰ ۱۸۲۰

۱۹۰۷-۱۹۱۴	۱۹۰۰	۱۸۲۵
روسیه در گیرودار بلوای سیاسی، اعتصابات، مشکلات اقتصادی و حملات بی‌وقفه تروریستی.	لنین نشریه تندروری اسکرا را در مونیخ منتشر می‌کند.	تندروهای موسوم به دکابریست موفق نمی‌شوند دولت تزار نیکلای اول را سرنگون کنند.
۱۹۱۴	۱۹۰۲	۱۸۴۸
ورود روسیه به جنگ جهانی اول.	تشکیل حزب انقلابی سوسیالیست (اس. ار.).	کارل مارکس و فردریش انگلس مانیفست کمونیست را می‌نویسند.
۱۹۱۵	۱۹۰۳	۱۸۶۱
تزار نیکلای فرماندهی نیروهای روسیه را بر عهده می‌گیرد؛ راسپوتین مسیر تصمیم‌گیری‌های دولت را تغییر می‌دهد؛ افزایش بی‌اعتمادی و خشم عموم از نظام پادشاهی؛ ضعف شدید روسیه در جنگ.	حزب سوسیال دموکرات کارگری روسیه به دو شاخه منشویک‌ها و بلشویک‌ها تقسیم می‌شود.	تزار الکساندر دوم سرف‌ها را آزاد اعلام می‌کند.
۱۹۱۶	۱۹۰۴	۱۸۸۱
قتل راسپوتین؛ دولت تزاری با بحران روبرو می‌شود.	آغاز جنگ روسیه - ژاپن.	ترور الکساندر دوم.
	۱۹۰۵	۱۸۹۴
	کشتار صدها تن در «یکشنبه خونین»؛ نیکلای دوم دوما را تأسیس می‌کند؛ اعتصابات و اعتراضات روسیه را فلج می‌کنند؛ تشکیل اولین شورا در سن پترزبورگ.	نیکلای دوم، آخرین تزار روسیه، بر تخت جلوس می‌کند.
		۱۸۹۵
		دستگیری و تبعید لنین.
		۱۸۹۸
		تشکیل حزب سوسیال دموکرات کارگری روسیه.

۱۹۱۰ ۱۹۲۰ ۱۹۳۰ ۱۹۴۰ ۱۹۵۰ ۱۹۶۰ ۱۹۷۰ ۱۹۸۰ ۱۹۹۰

۱۹۱۷

در فوریه، انقلابیون در پترزبورگ قدرت را به دست می‌گیرند؛ نیکلای از حکومت کناره‌گیری می‌کند؛ دولت موقت در قدرت با کمیته اجرایی سهیم می‌شود؛ بازگشت لنین برای تهییج بلشویک‌ها؛ پترزبورگ در «روزهای ژوئیه» به لرزه درمی‌آید؛ لنین از روسیه می‌گریزد؛ شوراهای در سرکوب شورش کورنیلوف به کرنسکی کمک می‌کنند؛ بازگشت لنین برای رهبری بلشویک‌ها؛ ورود بلشویک‌ها به کاخ زمستانی؛ انحلال دولت موقت و کنترل کشور.

۱۹۱۸-۱۹۲۱

شروع هسزمان جنگ داخلی روسیه و سوج وحشت سرخ؛ اعمال سیاست کمونیسم جنگی توسط لنین.

۱۹۱۸

امضای پیمان برست - لیتوفسک توسط لنین و خروج روسیه از جنگ جهانی اول؛ انحلال شورای قانونگذار توسط بلشویک‌ها؛ تشکیل چکا (سازمان پلیس مخفی) توسط بلشویک‌ها؛ نامگذاری مجدد حزب کمونیست سرناسری روسیه توسط بلشویک‌ها؛ حکومت دیکتاتوری بلشویک‌ها؛ نسیکلای و خانواده‌اش اعدام می‌شوند.

۱۹۱۹-۱۹۴۳

کمیترون سعی می‌کند کمونیسم را در لوای سوسیالیسم به رهبر جهان بدل کند.

۱۹۲۱

طرح سیاست اقتصادی جدید توسط لنین؛ سرکوب شورش کرونشتات توسط کمونیست‌ها.

۱۹۲۲

ایجاد اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی.

۱۹۲۴

مرگ لنین؛ پیروزی استالین در جنگ قدرت.

۱۹۲۵

برکناری تروتسکی از قدرت.

۱۹۲۷-۱۹۲۹

تحکیم قدرت استالین و شروع دیکتاتوری او.

۱۹۲۹-۱۹۳۲

استالین طرح اشتراکی‌سازی کشاورزی و صنعتی‌سازی گسترده را آغاز می‌کند؛ دهقانان مقاومت می‌کنند و میلیون‌ها تن از گرسنگی می‌میرند یا توسط استالین به شدت سرکوب می‌شوند.

۱۹۳۵-۱۹۳۸

تصفیه بزرگ با نظارت استالین.

۱۹۴۰

ترور تروتسکی در مکزیک.

۱۹۵۳

مرگ استالین.

۱۹۹۱

فرپاشی اتحاد جماهیر شوروی.

وعده‌ای که تحقق نیافت

از سال ۱۹۰۵ تا ۱۹۱۷، نظام سیاسی، اقتصادی و دولتی روسیه به کلی فروپاشید. ویژگی بارز روسیه، نابرابری شدید میان طبقات بالای اجتماع و توده عظیم دهقانان فقیر بود. با قیام یکپارچه دهقانان، کارگران، مردم طبقه متوسط، سربازان و ملوانان علیه دولت - دولتی که در برابر قحطی و شرایط هولناک کار از در تساهل وارد شده، کشور را به قعر جنگ‌های خونین و ضد مردمی کشانده و بر فضای سیاسی جوّی استبدادی و مغایر با حقوق بشر تحمیل کرده بود -، روند فروپاشی این نظام نیز آغاز شد.

مردم روسیه طی راهپیمایی انقلابی سال ۱۹۱۷ خواستار اصلاحات سیاسی و اقتصادی شده‌اند. با انقلابی که از پی این تاریخ رخ داد، نخستین دولت کمونیستی یا اتحاد جماهیر شوروی پا گرفت.

همان گونه که بروس لوکهارت^۱ کَنسول و سردار بریتانیایی در مسکو از سال ۱۹۱۵ تا ۱۹۱۷، خاطر نشان کرده است:

[در روسیه] انقلاب شد چون صبر مردم تحت فشار نظامی که در ناکارایی و فساد بی‌مانند بود، سر آمد. هیچ ملت دیگری نمی‌توانست مانند ملت روسیه، آن همه محرومیت را در چنان مدت طولانی‌ای تاب آورد.^(۱)

به این ترتیب، روس‌ها انقلاب کردند و هزاران هزار تن از آنان کشته شدند تا از صلح، غذا، مالکیت خصوصی، بهبود شرایط

لنین، رهبر بلشویک‌ها، با نام اصلی ولادیمیر ایلیچ اولیانوف، در میدان سرخ برای مردم سخنرانی می‌کند.

کار، افزایش دستمزدها و دولتی پاسخگوتر برخوردار باشند.

متأسفانه، نبرد و مرگ آن‌ها عبث بود. از پی آشوب و خشونت حاصل از انقلاب، نسل جدیدی از حاکمان روسی به نام بلشویک‌ها^۲ سر بر آوردند. بلشویک‌ها تحت رهبری مردی به نام ولادیمیر ایلیچ اولیانوف،^۳ که خود را لنین نامید، طبقات متعدد جامعه روسیه را، که به آن‌ها وعده کمک داده شده بود، وحشتزده و سرکوب کردند. پس از مرگ لنین، دیکتاتوری جدید به نام ژوزف استالین^۴ به قدرت رسید. استالین رهبری خشن و آدمکش بود که در تب و تاب دیوانه‌وار و خودمحو‌رانه‌اش برای سرکوب هرگونه مخالفت با طرح و برنامه‌هایی که داشت، میلیون‌ها تن از شهروندان شوروی را به قتل رساند.

فلسفه جدید طبقه حاکم، کمونیسم نام داشت، نظامی اقتصادی و سیاسی بر اساس

1. Bruce Lockhart

2. Bolsheviks

3. Vladimir Ilyich Ulyanov

4. Joseph Stalin

ایده‌های کارل مارکس،^۱ فیلسوف سیاسی آلمانی. ظرف سی سال بعد از انقلاب روسیه، ملت روس از سرزمینی عقب افتاده و زراعی به ابرقدرتی صنعتی و رقیب هولناک ایالات متحده تبدیل شد. از آن پس، روسیه بر مسائل بین‌المللی و جهانی نفوذی چشمگیر یافت. جان رید،^۲ روزنامه‌نگار جوان آمریکایی که در سال ۱۹۱۷ از نزدیک شاهد حوادث روسیه بود، می‌نویسد که انقلاب روسیه «[بی شک]... یکی از بزرگ‌ترین حوادث تاریخ بشر، و به قدرت رسیدن [بلشویک‌ها] نیز پدیده‌ای با ابعاد گسترده جهانی [بود].»^(۲)